

חוקן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) ilco@dafyom.daff

חולין דף ס.

האם חנוך הוא המלאך מטטרו"ן? [תוד"ה פסוק].

לסוגיין	ליסוד הפייט	
אינו מטטרו"ן	זהו מטטרו"ן	לתירוץ א' בתוס' ¹
זהו מטטרו"ן	זהו מטטרו"ן	לתירוץ ב' בתוס' ²

זרע שני דשאים סמוך אחד לשני, או הרכיב שני דשאים אחד עם השני, מה הדין? [תוד"ה הרכיב].

בארץ ישראל	בחוץ לארץ	
לחולקים על ר' אושעיא: אסור לר' אושעיא: מותר	מותר	כשזרעם סמוכים זה לזה
לחולקים על ר' אושעיא: אסור לר' אושעיא: בעיא דרבינא ⁴	בעיא דרבינא ³	כשהרכיבם זה בזה

¹ הוקשה לתוס', דהפייט יסד שחנוך נהפך מבשר לאש, ועוד אמר שר המשרת נער נקרא הוא מטטרו"ן, וביבמות אמרינן דפסוק "נער הייתי גם זקנתי" אמר שר העולם, וקשה מסוגיין דמבואר ששר העולה היה כבר במעשה בראשית, וא"כ אינו חנוך שנהפך למלאך. ותירצו תוס', דשמא הם אגדות חלוקות זו מזו, ומי שסובר שמטטרו"ן הוא שר העולם לית ליה דחנוך הוא מטטרו"ן.

² ובתירוץ השני ס"ל שמה שקרא הפייט נער למטטרו"ן אינו משום הפסוק "נער הייתי גם זקנתי" אלא שזה אחר משמותיו - "נער", וא"כ הוא שר המשרת אבל לא שר העולם שכבר היה במעשה בראשית.

³ הנה הוקשה לתוס' מה האיבעיא של רבינא, הא אמרינן להדיא בכלאים (א: ז) אין נוטעין אילן באילן ולא ירק בירק, והיינו שאסורה הרכבה של ירקות. ותירצו התוס' בתירוץ הראשון שכאן הנידון הוא בחוצה לארץ, דכלאי זרעים מותרים שם ואסור הרכבת אילן, והספק הוא האם הרכבת זרעים כהרכבת אילן, דאם נאמר שכיון שלא נאמר בהם למינהו, א"כ אינם דומים להרכבת אילן וכל האיסור שיש בהם הוא רק היכא שנוהג איסור כלאים, ובחז"ל שלא נוהג מותר, או כיון שהסכים הקב"ה על ידם שיצאו למיניהם בנפרד הרי הם כהרכבת אילן שאסור אפי' בחז"ל.

⁴ עוד תירצו שגם בא"י יש לבעיא דרבינא, ואליבא דר' אושעיא דס"ל דאין איסור כלאים אלא בזרע חטה ושעורה וגפן במפולת יד, וא"כ כאן אין איסור מדין כלאים בשני דשאים אלא משום הרכבה, וכיון שכן איכא למיבעי בהרכבה גם בא"י האם דין הרכבת דשאים וירקות הוי כהרכבת אילן או לא.

עוד כתבו תוס', דה"ה אליבא דרבנן דמנחות דס"ל דרק קנבוס ולוף אסרה תורה בכלאים אבל שאר זרעים לא, א"כ יש למיבעי בהרכבה. אי נמי לבני נח דמותר להם כלאי זרעים ואסור להם הרכבת אילן, יש להסתפק האם הרכבת דשאים הוי כהרכבת אילן ואסור להם או לא.